

АНОТОВАНИЙ ЗВІТ
про виконану роботу у 2020 році в рамках реалізації проєкту
із виконання наукових досліджень і розробок

«Торговельно-економічна політика держави в умовах гібридної війни»

Назва конкурсу: «Підтримка досліджень провідних та молодих учених»

Реєстраційний номер Проєкту: 2020.02/0245

Підстава для реалізації Проєкту з виконання наукових досліджень і розробок (реєстраційний номер та назва Проєкту) 2020.02/0245 «Торговельно-економічна політика держави в умовах гібридної війни»

Рішення наукової ради Національного фонду досліджень України щодо визначення переможця конкурсу «Підтримка досліджень провідних та молодих учених»
протокол від « 28 » жовтня 2020 року № 31

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОЄКТ

Тривалість виконання Проєкту

Початок – 30.10.2020 р.

Закінчення – 2022 рік.

Загальна вартість Проєкту, 1 578 481 грн. (1 мільйон п'ятсот сімдесят висим тисяч чотириста вісімдесят одна гривня)

Вартість Проєкту по роках, грн.:

1-й рік: 68 481 грн. (шістдесят вісім тисяч чотириста вісімдесят одна гривня)

2-й рік: 755 000 грн. (сімсот п'ятдесят п'ять тисяч гривень)

3-й рік: 755 000 грн. (сімсот п'ятдесят п'ять тисяч гривень)

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКОНАВЦІВ ПРОЄКТУ

до виконання Проєкту буде залучено 10 виконавців, з них:

доктори наук 4;

кандидати наук 3;

інші працівники 3 (починаючи з другого етапу).

3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРАНТООТРИМУВАЧА ТА ОРГАНІЗАЦІЮ(Ї) СУБВИКОНАВЦЯ(ІВ) ПРОЄКТУ

Проєктом не передбачено

4. ОПИС ПРОЄКТУ

4.1. Мета Проєкту (до 200 знаків)

Розроблені теоретичні положення та практичні рекомендації будуть спрямовані на поглиблення теоретико-методичних підходів до розуміння змісту, форм, методів та наслідків реалізації торговельно-економічної політики держави в умовах ускладнення та гібридизації інструментарію глобального суперництва.

4.2. Основні завдання Проєкту (до 400 знаків)

визначити напрями трансформації феномену гібридної війни у сучасній практиці міждержавних відносин; розглянути сутність торговельно-економічної політики держави як інструменту протидії гібридній агресії; обґрунтувати напрями помірної та вибіркової лібералізації зовнішньої торгівлі України з огляду на гібридизацію інструментів протекціоністського захисту; визначити міжнародні організаційно-правові важелі протистояння гібридній агресії у торговельно-економічній сфері; дослідити прояви асиметричності в перебігу сучасних міждержавних конфліктів; визначити напрями адаптації пріоритетів торговельно-економічної політики держави-об'єкта гібридної агресії.

4.3. Детальний зміст Проєкту:

- Сучасний стан проблеми (до 400 знаків)

Активізація економічного суперництва держав-гегемонів та їх боротьба за ринки збуту збільшує уразливість економічно слабких держав, до яких належить й Україна, та створює додаткові загрози для їх економічного суверенітету та реалізації національних економічних інтересів. Ескалація гібридних викликів та загроз економічному суверенітету держав зі слабкою економікою зумовлює необхідність вироблення комплексних заходів економічного стримування геополітичної експансії держави-ініціатора та інструментів протидії гібридній агресії в торговельно-економічній сфері.

- Новизна Проєкту (до 400 знаків)

полягає у розробці комплексного методичного підходу до формування та реалізації торговельно-економічної політики держави, що спрямована на подолання асиметричності та гібридності міждержавного конфлікту відповідно до визначених аспектів гібридного протистояння, а також сприяє віднаходженню діапазону компромісу сторін конфлікту, який дозволяє розраховувати на його врегулювання та моделюється в координатах позиційної гри.

- Методологія дослідження (до 400 знаків)

обґрунтування системної концепції реалізації торговельно-економічної політики держави в умовах гібридної війни з огляду на асиметричність та гібридність сучасних міждержавних конфліктів з використанням гіпотетико-дедуктивного методу, нечіткої логіки (з метою формалізації якісних характеристик міждержавного гібридного конфлікту) та сценарного планування (з метою конструювання варіантів ескалації гібридної війни та визначення відповідних напрямів адаптації пріоритетів торговельно-економічної політики держави-об'єкта агресії).

5. ОТРИМАНІ НАУКОВІ АБО НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ (до 2 сторінок) в поточному році/ в рамках реалізації Проєкту, зокрема:

5.1. Опис наукових або науково-технічних результатів, отриманих в рамках виконання Проєкту (із зазначенням їх якісних та кількісних (технічних) характеристик)

Удосконалено *методичний підхід до систематизації* пріоритетів торговельно-економічної політики держави в умовах гібридного протистояння за такими аспектами: макроекономічний, секторальний, міжнародний, зовнішньоторговельний, форс-мажорний.

5.2. За наявності науково-технічної продукції обґрунтування її переваг у порівнянні з існуючими аналогами

Поглиблено *теорії міжнародних відносин* у частині розвитку концепції гібридної війни, яку, на відміну від традиційного розуміння (М. Бонд, Р. Гленн, Н. Фриер, Ф. Хофман та ін.), запропоновано розглядати як ключову ознаку сучасних міждержавних торговельно-економічних конфліктів навіть за відсутності супутньої військової складової ведення гібридного протистояння, яких розгортається на тлі захисту національних геополітичних та економічних інтересів.

5.3. Практична цінність отриманих результатів реалізації Проєкту для економіки та суспільства (стосується проєктів, що передбачають проведення прикладних наукових досліджень і науково-технічних розробок)

Практична цінність отриманих результатів полягає у *систематизації орієнтирів торговельно-економічної політики України* в умовах гібридної війни з Росією, активізації тенденцій неопротекціонізму у зовнішньоторговельній політиці держав світу та зростання впливу форс-мажорних чинників неекономічного характеру.

5.4. Опис шляхів та способів подальшого використання результатів виконання Проєкту в суспільній практиці.

Корисність результатів виконання першого етапу проєкту для суспільної практики зумовлюється триванням гострої фази україно-російського протистояння, з огляду на яке вітчизняна економіка продовжує нести економічні втрати та зазнавати торговельно-економічного тиску. Обґрунтування пріоритетів торговельно-економічної політики України в умовах гібридної війни та впливу форс-мажорних обставин неекономічного характеру (передусім, світова пандемія) створюю методичну базу для кількісного оцінювання економічних втрат від ескалації гібридного конфлікту та визначення напрямів їх мінімізації.

Індикатори виконання:

1. Проведено онлайн-брифінг з нагоди старту нового проєкту КНТЕУ (30 листопада 2020 р.) <https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=38595&uk>
2. Опубліковано статті у журналах та фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз:
 - А. Мазаракі, Н. Калюжна «Торговельно-економічна політика в умовах гібридизації міждержавних конфліктів» подано до друку <http://visnik.knute.edu.ua/index.php?lang=uk>
 - Л. Саркісян, Л. Самсонова «Гібридні загрози в торговельно-економічних відносинах» подано до друку <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/index>
 - Н. Мазаракі «Гібридна війна як виклик для міжнародного права» подано до друку у видання «Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України».

3. Представлено доповідь А. Мазаракі, Г. Дугінець «World practice of state support of export» на VI Міжнародній науковій конференції Contemporary Issues in Economics, Business and Management (EBM 2020), 14-15 грудня 2020 р. (м. Крагуєвац, Сербія) <http://www.ebm.ekfak.kg.ac.rs/EBM2020program>;
4. Підготовлено електронну версію аналітичної доповіді «Міждержавні конфлікти у площині гібридного протистояння».
5. Захищено 2 випускні кваліфікаційні роботи ОС «магістр» спеціалізації «Міжнародна економіка»:
 - Анастасія Канарова «Неекономічні методи регулювання міжнародної торгівлі в умовах членства в СОТ»;
 - Дар'я Лю Бай Шун «Ukraine's food security in the face of global challenges».

Примітка: Анотований звіт не повинен містити відомостей, заборонених до відкритого опублікування

Науковий керівник Проєкту

Ректор КНТЕУ

Мазаракі А.А.

(підпис)